

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za celo leto \$5.00
Za pol leta 3.00
Za New York celo leto 6.00
Za inozemstvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 12. — ŠTEV. 12.

NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 15, 1920. — ČETRTEK, 15. JANUARJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

VOJNO PRAVO V NEMČIJI

VČERAJ JE BILO PROGLAŠENO VOJNO PRAVO PO CELI NEMČIJI, Z IZJEMO JUŽNOMEMŠKIH DRŽAV. — NOSKE VRHOMNI POVELJNIK NARODNE STRAŽE. — DEBATA V NARODNI SKUPŠČINI.

Pariz, Francija, 14. januarja. — Vojno pravo je bilo danes proglašeno po celi Nemčiji izjemno Bavarske, Badenske, Saške in Viremberske, — soglasno s poročili iz Berlina in sicer radi včerajšnjih izgredov pred državnozbornim poslopjem v Berlinu. Poročila iz Berlina pravijo, da sta bila dva policista ubita in da se dva nadaljnja pogreša. Dosej nadaljnji je bilo ranjenih. Dvajset članov množice, ki je skušala uderiti v poslopje, je bilo ubitih in štirideset ranjenih.

Gustav Noske, obrambni minister, je bil imenovan vrhovnim poveljnikom zvezko-berlinski okraj ter za Brandenburgsko province. Vse parade, zborovanja ter demonstracije vsake vrste so bile prepovedane.

Vlada priznava, da je bil en vojak ubit in da jih vojaške oblasti sedem pogrešajo.

Velika, s brastošč panelirana vrata, ki vodijo v zapadno krilo državnozbornega poslopja, so bila razbita tekom nameravanega uloma. Bil je nagli odpor od strani straž, ki je preprečil, da bi moga ljudska množica uderiti v zborovalno dvorano. Skozi ta vrata je bil oddan iz drhal strel, ki je šel skozi ta vrata ter se skozi nadaljnja vodeča na hodnik, ki je bil poln članov državnega zobra.

Vojaki so otvorili na množico ogenj iz navadnih in strojnih pušk ob tričetrti na štiri opeldne in streljanje je trajalo celih pet minut. Najbolj močno je bio krog zapadnega portala poslopja.

Ko so čete pričele streljati, se je množica razpršila na vse strani. Ko so čuli streljanje, so člani poslanske zbornice zapustili poslovno dvorano ter šli v kadišnico, kjer je bilo opaziti veliko razburjenje.

Množica, katero so organizirali ekstremisti v protest proti predlogu za industrijski svet, o kateri razpravlja sedaj državni zbor, se je pričela zbirati včeraj zjutraj. Ker so pričakovali demonstracije, so oblasti postavile krog državnozbornega poslopja čete s strojimi puškami, ki so zabranjevale dohod k poslopju. Ko je potekal čas, so se pridružili tudi še stavkujoči uslužbenici cestnih železnic in agitatorji so pričeli držati šeunalne govorje.

Straže so večkrat poskusile na miren način razgnati ljudske množice, a slednja se ni hotela pokoriti poveljem in prošnjam popolice.

Berlin, Nemčija, 14. januarja. (Poroča Karl von Wiegand.) — Mesto je danes mirno, toda le na videz. Prebivalstvo s strahom pričakuje jutrišnjega dne, ko bo obletnica usmrtevja Roze Luxemburg in Karia Liebknechta.

Brambni minister Noske je prepovedal vsako zborovanje in vse večjo demonstracijo. Rajhsttag je obdan z močnim kordonom. Vse cohodo je zastrašila policija s strojnimi puškami.

V Noskejevem stanju je bilo izdan slednje ugovoto:

Položaj je resen, toda mi smo mojstri situacije. Kaj bo prinesel jutrišnji dan, zaenkrat še ne moremo povedati. Vse je pa pre-skrbljeno, da bo vsaka demonstracija v kali zatrta.

Skoraj vse časopisje je na strani vlade. "Vorwaerts" piše v enem članku:

Stražniki so tako popustljivi napram množici. Šele ko je bilo par stražnikov ranjenih, so se poslužili orožja. Včerajšnje dogodek in zločine ima na vesti brezplačno drah. Kri delavev bo pada na glave onih, ki so zvabili množico v nevarnost in smrt.

"Berliner Tageblatt" piše: Naša demokratična država mora braniti svoje življenje pa če je treba z orožjem v roki. Braniti ga mora proti vsem revolucionarnim poskuškom.

"Borsen Zeitung" pravi: Izjavljajenje napadalev je jasno dokazalo, da je ideja nasilnega strmoglavljenja vlade izgubila vso svojo moč.

Berlin, Nemčija, 14. januarja. — Kancler Bauer je danes s svojo izjavo zelo presenetil narodne skupščino. Rekel je, da ima na razpolago veliko število prič, ki lahko dokažejo, da so člani neodvisne socialistične stranke neke hiši na zapadni strani rajhstaga vabilni v klici množico, naj se približa.

Pruski notranji minister dr. Heine, izjavlja, da sta poslanca Seitz in Zubaeil, ki sta člani neodvisnih socialistov, podala se na južno stran rajhstaga ter klicala množico, naj tam vdre.

Berlin, Nemčija, 13. januarja. — Po otvoritvi dahnjega zasedanja narodne skupščine je vstopil Geyer, naslednik Haasejev ter voda neodvisnih socialistov ter odločno protestiral proti navzočnosti oboroženih stražnikov v dvorani. Rekel je, da se je to zgodilo po navodilu predsednika narodne skupščine.

Predsednik Fehrenbach je to odločno zanikal ter izjavil, da je ob svojem prihodu v poslopje izvedel, da je vlada sklenila ščititi ljudske zastopnike.

Z Geyerjem je potegnil Henke rekoč, da oborožena sila v dvorani odločno nasprotuje duhu prave demokracije.

POGROMI NA JUDE.

Brigadni general Združenih držav Jadwin je v svojem poročilu na inšpekcijo potovovanje po Ukrajini izjavil, da so liko drugih Židov, kajih imen si Ukrainci ubili do 9. septembra 1919 približno 29,000 Judov.

To poročilo je predložilo včeraj senatu predsednik Wilson v odgovor na rezolucijo, katero je stavil republikanski senator Spencer iz Mo.

General Jadwin je rekel v svojem poročilu, da ima natančne podatke ter imena vseh mest, v katerih so Ukrainci pomorili tekmovalci dežele, ki so se vojskovale med seboj.

PROSLAVA MIRU.

Madrid, Španska, 14. jan. — Španski kralj je odločil dan 20. januarja za dan, ko se bo vršil diplomatski banket, na katerem se bodo prvič zopet sestali zastopniki dežele, ki so se vojskovale med seboj.

Nimam nobenega vzroka dvo-

GENERAL MACKENSEN ZOPET V BERLINU.

ŽIVLJENJE NA DUNAJU IN V BUDIMPEŠTI

POROČEVALEC LONDONSKEGA LISTA "TIMES" PRIMERJA RAZMERE NA DUNAJU IN V BUDIMPEŠTI, KI STA BILI PREJ PONOSNI GLAVNI MESTI HABSBURŠKEGA CESARSTVA. — MESTI STA IZGUBILI NA SVOJEM UGLEDU. — PREBIVALSTVO JE IZROČENO BEDI.

London, Anglija, 14. januarja. Vanju. Dnevi brez mesa so nepotukajni list "Times" je postal znana stvar in če ne dobijo ubogovo svojega poročevalca v Budimpešti redno množine kruha in če ni mogošč in na Dunaju, da študira ta goče dobiti sladkorja in krompirimošje razmere. Iz njegovega početja, dobijo delavev vendar zadosti.

Dosedaj je Italija smatrala Trst za svojo neoporečno lastnino in istega mnenja je bila tudi vsa javnost, izvzemši Jugoslovane.

ITALIJA JE SPREJELA NAČRT GLEDE REKE

Poročilo je bilo izročeno Jugoslovom, ki so ga brzjavili v Belgrad. — Nadaljne zahteve.

Pariz, Francija, 14. januarja. Italija je sprejela načrt glede uravnave jadranskega vprašanja med tremi ministrskimi predsedniki. Glasi se, da bo napravil načrt Reke za prosto mesto, s čemer bo stavljen Reka na isto stališče kot Gdansk, dočim bo dobila Jugoslavija ozemlje, med Reko in Trstom.

Glasi se nadalje, da določa dogovor razdelitev jadranskih otokov med Italijo in Jugoslavijo. V povračilo za te koncesije bo dobila Italija mandat nad Albanijo.

Gleda manjših zamjepisnih uravnav se vrše pogajanja sedaj in ministrski predsedniki so zaslil zastopnike Grške, ki hoče tudi imeti svoj delež.

Jugoslovani so bili včeraj in danes zelo zadovoljni, dočim so Italijani razjarjeni te pravijo, da so bili prisiljeni sprejeti "jugoslovanski načrt". Izjavljajo, da bo to pomenilo strmoglavljenje Nitti-jeve vlade, da pa bo Italija prisiljena sprejeti katerokoli uravnavo, do katere bo prišlo tekom tega tedna.

Protestirajo proti predlogu, da bi se predložilo uravnavo predsedniku Wilsonu ter pravijo, da je on že veliko preveč govoril glede Reke in da so sedaj Združene države umaknile iz evropskih zadev. Dostavljajo, da to ne dela n'kake razlike, kajti Wilson se je vedno zavzemal za stvar Anglije in Francije, ki nista hoteli, da bi postala Italija preveč močna v Jadranskem morju. Dejanski so tukajšni Italijani zelo razburjeni ter govor veliko, a to se bo že pogleglo v primeren času.

Era stvar pa je gotova. Če Italija ne bo dobila Reke, bo italijanski parlament skoraj gotovo odklonil nameravano zvezo med Italijo, Francijo in Anglijo.

Ministrski predsedniki pa so razpravljali tudi o turškem vprašanju. Francozi pravijo, da je praktično gotovo, da bodo ostali Turki v Carigradu, dočim Angleži tega ne potrujejo, čeprav niso več tako sigurni kot so bili nekoč, da bo odsel sultan iz Carigrada.

Kot vzrok za to navajajo strah pred boljševiško propaganda, kajti Turčija bi bila prva dežela, katero bi zavolevala boljševizem.

NESREČA NA MORJU

400 oseb je izgubilo življenje, ko je potopil parnik "Afrique". Mornarji rešeni.

La Rochelle, Francija, 14. jan. Kot se je moglo dosedaj dognati, je izgubilo pri potopu parnika "Afrique" v Biskajskem zalivu več kot 400 oseb svoja življenja.

Dosedaj se jih je rešilo baje samo 57. Rešili so se samo mornarji in kolonjske čete.

Nikakor ni bilo mogoče prilagati se parniku "Afrique" — je rekel kapitan parnik "Ceylon". — S parnikom sem bil v brezični zvezi ter sem dobil naslednjo brzjavko — Stroji so odpovedali in vihar nas goni semtja po morju. Zelo se bojim, da ne bi nasedli na pečine.

Poznejša brzjavka je imela številna druga imena, med njimi ona Leona Bourgeois, Julesa Pams-a in Rene Vivianija. List Avenir pravi raditev, da bodo najbrž naprosili predsednika Po-

ministra, naj vnovič sprejme predsedništvo, da se na ta način preči razdroj med strankami.

M. Deschanel, katerega so včeraj pozvali, naj se proglasli kandidatom, ni hotel izjaviti ničesar pozitivnega, vendar pa tudi ne rekel, da odklanja kandidaturo.

Prijatelji ministrskega predsednika Clemencean-ja trdijo, da on ne bo proglasil svoje kandidature.

Par množično občinstvo je načelo v prizorišču, da bo

denarne posiljatve v Istru, na Gorisko in Notranjsko.

Izvršujemo denarna izplačila popolnom gospodarstvu in sedanjim ameriškim primernemu tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za sako posiljatev, toda za kake močne zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir \$ 4.40
100 lir \$ 8.20
500 lir \$41.00
1000 lir \$81.00

Denar nam poslati je najbolj

Domestic Postal Money Order

ali pa po New York Bank Draft

TVRDKA FRANK SAKSER.

ODLOČITEV GLEDE REKE

MINISTRSKI PREDSEDNIKI SO SE BAJE DOGOVORILI, DA BODO USTANOVILI REKO KOT PROSTO MESTO. — OTOKI BO DO MOGOČE RAZDELJENI. — ITALIJA DOBI MANDAT NAD ALBANIJO. — TURŠKO Vprašanje.

Pariz, Francija, 14. januarja. — Danes ali jutri je pričakovati objave, tikajoče se dogovora glede jadranskega vprašanja med tremi ministrskimi predsedniki. Glasi se, da bo napravil načrt Reke za prosto mesto, s čemer bo stavljen Reka na isto stališče kot Gdansk, dočim bo dobila Jugoslavija ozemlje, med Reko in Trstom.

Glasi se nadalje, da določa dogovor razdelitev jadranskih otokov med Italijo in Jugoslavijo. V povračilo za te koncesije bo dobila Italija mandat nad Albanijo.

Gleda manjših zamjepisnih uravnav se vrše pogajanja sedaj in ministrski predsedniki so zaslili zastopnike Grške, ki hoče tudi imeti svoj delež.

Jugoslovani so bili včeraj in danes zelo zadovoljni, dočim so Italijani razjarjeni te pravijo, da so bili prisiljeni sprejeti "jugoslovanski načrt". Izjavljajo, da bo to pomenilo strmoglavljenje Nitti-jeve vlade, da pa bo Italija prisiljena sprejeti katerokoli uravnavo, do katere bo prišlo tekom tega tedna.

Protestirajo proti predlogu, da bi se predložilo uravnavo predsedniku Wilsonu ter pravijo, da je on že veliko preveč govoril glede Reke in da so sedaj Združene države umaknile iz evropskih zadev. Dostavljajo, da to ne dela n'kake razlike, kajti Wilson se je vedno zavzemal za stvar Anglije in Francije, ki nista hoteli, da bi postala Italija preveč močna v Jadranskem morju. Dejanski so tukajšni Italijani zelo razburjeni ter govor veliko, a to se bo že pogleglo v primeren času.

Era stvar pa je gotova. Če Italija ne bo dobila Reke, bo italijanski parlament skoraj gotovo odklonil nameravano zvezo med Italijo, Francijo in Anglijo.

Ministrski predsedniki pa so razpravljali tudi o turškem vprašanju. Francozi pravijo, da je praktično gotovo, da

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(corporation)

FRANK SAKBER, President LOUIS BENEDICT, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan New York City, N.Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan in izvzemni nedelji in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in	Za tri meseca	62.00
Canada	Za četrtek leta	61.50
	Za New York City	63.00
Za pol leta	Za inozemstvo	67.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$5.00

Advertisement on agreement
Dopisna brez podpisna in osebnosti ne je potreben. Denar naj se blagovoli posiljati po Money Order. Pri spremembni kraju naravnosti prosimo, da se tam tudi prejme bivališče nasnani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N.Y.
Telephone: Cortlandt 2576

Ven iz Sibirije

Vse kaže, da so imela naše ekspedicije sile v Sibiriji kaj trdo življenje. Niso se smele boriti, živeti so morale v velikem nekomforni in napačno jih je predstavljala sovražna tuja propaganda. V svojih lastnih očeh niso ameriške čete dosegle nicesar drugega kot da so predstavljale predmet, proti kateremu so občačili vsi agitatorji slabo razpoloženje mas ruskega prebivalstva. Kajib temu pa so ameriške čete mogoče s svojo enostavno navzočnostjo izvršile nekaj dobre, vsaj za nekaj časa. Sedaj pa se jih bo umaknilo, ker najbrž ne bodo v stanu storiti nicesar dobrega več ter bi mogoče lahko prišle v velike zadrege. Naše čete so bile odpolane v Sibirijo, da pomagajo Čeho-Slovakom in da zavarujejo prek-sibirsko železnicu. Železnicu so v gotovem obsegu v resnici zavarovali, a niso nudile dejanski nikake pomoci Čeho-Slovakom. Sedaj pa bodo odšli iz Sibirije Čeho-Slovaki, Jugosloveni, Poljaki in Rumunci, ki so se boriли proti boljševiku in železnici, obenem s celo Sibirijo vred, bo prešla v druge roke. Vsled tega je čas zelo primeren, da se umakne tudi naše čete.

Ce bi bila zavezniška intervencija v Sibiriji kaj drugega kot pa manever, če bi se bilo v poletju 1918 nudilo admiralu Kolčaku resnično pomoč, ki bi imela ugodne posledice; ce bi se nahajala darsa v Sibiriji medzavezniška sila, ki bi se borila proti boljševikom na tak način kot so se borili nekoč evropski narodi proti kitajskim bokserjem, potem bi meli pravico muditi se v Sibiriji. Cela Sibirija zapadno od Bajkalskega jezera pa je že padla ali pa pada v roke boljševikov. Sibirijo iztečeno od Bajkalskega jezera pa obvladuje pod to ali ono obliko Japonska.

Japonska bo mogoče pravočasno odšla iz Sibirije kot je to obljubil japonski ministrski predsednik Hara. Rusija se bo nekoga dne, pod novo vlado, mogoče borila z Japansko za posest Transpajkalške. Nobenega opravka pa nimajo sedaj tamkaj ameriške čete. Naš devet tisoč mož ne more imeti nobenega upliva na usodo deželi in pri vsaki stvari, katero bi storili, bi prišli sami v nevarnost.

Amerika je v veliki meri prizadeta, čeprav tega številni Ameriški dosedaj še ne vedo, z ozirom na konečno usodo iztečene Sibirije. Sibirija pa je daleč in naša kolektivna navdušenost za študij zunanjih zadev je še nekako slabotna. Veliko večji kot naš interes je oni Rusije in Japonske. Vprašanje Sibirije leži med, obenem in Amerika je sklenila, da ne bo nicesar drugega kot enostaven gledalec. Na daljnem iztoku se razvijajo stvari, ki bodo mogoče največje važnosti za zgodovino dvajsetega stoletja. To pa niso stvari, na katere ne more materijalno uplivati devet tisoč ameriških vojakov. Vsled tega želimo tem četam, ki so prisiljene izvrševati nevhalevno, a potrebno nalogo, da bi hitro odpotovale ter se srečno vrstile domov.

Vrhovni svet za Avstrijo

Dunajski korespondenčni urad poroča: Seja vrhovnega zavezniškega sveta, pri kateri se je razpravljal in začasno odločilo glede vprašanj, ki se tičejo Avstrije, se je vršila v privatem stanovanju Clemenceau. Nemško-avstrijski državni kanceler dr. Renner je imel govor v francoskem jeziku, v katerem je predvsem poudaril gospodarski značaj svoje misije. Podrobno je orisal strahovito pomankanje živil, ki vladajo v Avstriji in naglasil, da se dobave iz vzhodnih pokrajin morejo snatrati samo kot nekaki priboljški, vselej česar je Avstria prisiljena, da prosi pomoči zapada. Ker se ne more čakati na prihod ladij preko Atlantskega oceana, je prosil govornik, naj se prepuste v obliki predvema Avstriji živila, ki so potrebna, da se more še skozi prihodnjih dveh mesecih vzdržati minimalni delež za osebo. Dalje je prosil, naj se z ozirom na popolno opečanost avstrijskega prebivalstva nemudoma dovoli kredit za nakup prekmarskega žita; šele potem bi bilo mogoče zadovoljivo urediti ljudsko prehrano. V ta namen bi bila potrebna gotova količina živil in surovin, katerih nabava takisto ni mogoča, brez posebnega kredita, ki bi se pa porabil pod nadzorstvom reparacijske komisije. Državni kanceler je nadaljeval:

"Celo v primeru, kjer se ureščijo naše nade glede omenjenih kreditov, bodo vseeno pretekli še meseci, preden bo mogla avstrijska republika udejstviti svoje načrte glede gospodarske obnove in ureditve valute. Neobhodno potrebno je, da si že med tem časom nabavimo lastna plačila sredstva, s katerimi bo mogoče izboljšati valuto, povečati sedanje živilske deleže, od katerih nihče ne more trajno živeti, in nabaviti najpotrebnejše surovine".

Da bi avstrijski republiki pripomogel do samostojnega najemanja kreditov, je dr. Renner naprosil vrhovni svet, naj bi konkretno določil gotovo aktiva republike, ki so obremenjena s prvenškim zastavnim pravom reparacijske komisije, da se morajo nuditi inozemskim upnikom kot jamstva in da se na ta način za najbližjo prihodnost nabavijo v gotovi primerni izmerti inozemska plačilna sredstva, in to brez škodljivega razsipanja narodnega premoženja.

Dr. Renner je izvajal nadalje:

"Propast avstrijske republike bi potegnila za seboj ves sistem novih srednjevropskih držav, ki so bile ustanovljene v Saint Germainu, ter bi potresla vse svetovno gospodarstvo tako močno, da ne bi ostala brez škode nobena država in noben del sveta. Ako ne dobitimo kredita na prednem v gotovem noveču, bomo v par tednih pri morani, da življenje zaprosimo za takojšnjo pomoč v živilih. Ako si končno ves ta čas ne bomo mogli nabaviti nikakšnih surovin bomo izgubili dragocene mesecu časa za svoj gospodarski preporod. Tretja moja pršnja teži torej za tem, da se nam razen živil zagotovi vsaj minimum potrebnih surovin. Avstrijska republika preživlja strahovo krizo, ki povzročuje ljudstvu veliko trpljenja ter ogroža na-

ravost njegovo življenje. Zdravilna sredstva, ki naj pomorejo iz te krize, morejo učinkoviti le tedaj, aki se nudijo pred doma".

Na poziv Clemenceauja je predsednik organizacijskega komiteja reparacijske komisije Loucheher podal nastopno izjavo:

"Vrhovni svet je sklenil, 1. da se predvsem odpodlje brez odlašanja v Avstrijo onih 30.000 ton žita, ki se nahaja že v Trstu; 2. bo do zavezniške države dovoljila Jugoslaviju kredit, na podlagi katerega bo ta država dovoljila Nemški Avstriji živila; 3. bo vrhovni svet oziroma reparacijska komisija po možnosti najkasneje v enem tednu odločila o tem, katera od točasno v prilog odškodnine in obnove zastavljenih avstrijskih aktiv naj se stavijo: avstrijski državi na razpolago za samostojno najete kreditove; 4. privoljuje vrhovni svet v to, da avstrijska vlada nadaljuje in dovrši pogajanja, ki jih je zčela z nekimi inozemskimi konzorcijem v svrhu zastave avstrijskega tobačnega monopolja; prvi, iz te kupčine izvirajoči predjem v znesku 30 milijonov inozemskih goldinarjev se ima porabiti v prvi vrsti za nakup najnajnejših živil; 5. bo po nalogu vrhovnega sveta reparacijske komisije nemudoma proučila podrobni načrt za prehrano Avstrije, ki ga je izdelal avstrijski državni tajnik za jugoslovansko prehrano in ki velja za prihodnjih deset mesecov, ter bo čimprej obvestila avstrijsko vlado o svojih tozadnih ukrepih".

Nato je dr. Renner naglasil potrebo, da se prevoz žita iz Trsta kolikor mogoče pospeši, ker je pomankanje kruha in moke na Dunaju tako kritično, da more vsako zavlačevanje imeti pogubnosne posledice. Glede kredita, ki naj se dovoli Jugoslaviji, je zatrjeval državni kanceler, da so bili dosedaj vsi koraki za izposlovanje večjih živilskih dobar iz Jugoslavije brezuspešni in da bo zaradi obstoječih transporthnih težko treba zavezniški zastaviti ves svoj upлив, da se bo omenjena odomoč od strani Jugoslavije tudi dejanski izvršila.

Dalje je opozoril na potrebo, da se čimprej odloči vprašanje aktiv, ker da bo avstrijska republika samo na ta način mogla postati zmožna plačevanja v inozemstvu. Sele tedaj, ko bo Avstrija na daljšo dobo preskrbljena z živili in ko bo imela tudi dovolj premoga, bo avstrijska vlada mogla jamčiti za zopetni pričetek dela in ustvarjanje zdravih podlag gospodarstva.

O izvajanjih dr. Rennerja se je razvila daljša razprava, katere se je udeležil Clemenceau in drugi člani vrhovnega sveta in tekoma, katere je vrhovni svet pokazal popolno razumevanje za težavni položaj Avstrije ter pripravljenost, po možnosti ustreči njenim željam.

Dopisi

West Brighton, Pa.

Ker ni nobenega tukaj v tej naselbini, da bi kaj poročal o razmerah, posebno kar se tiče dela, za to sem se jaz odločil napisati par besed v Glas Naroda, ker sem se prepričal, da je G. N. na delavski strani ter da je to časopis, kateri je popolnoma za dobro slovenskega trpina. Zraven tega moram reči, da tudi ni preveč drag za \$5 za celo leto. Meni je osebno znano za časopisev drugih narodnosti, kateri izhajajo vsak dan in tako velikega obsegu kot je G. N. in stanje na leto od \$6 do \$8, torej od \$3 dražji. Zaradi tega jaz mislim, da G. N. ne izgubi niti enega naročnika.

Kar se tiče dela, je tu kakor povsod drugod. Dela se s polno paro, ali vse to ne pomaga nič, ko je vse tako drago, čeravno se zsluži od \$5 do \$6, tako da tistem, kateri ima par malih okolu sebe, ne ostane niti za near-beer. Pozdrav vsem čitaljem v čitateljejam po širini Ameriki.

Naročnik. Steelton, Pa.

Medvedovo spanje se je vrnilo med nas Slovence v Steeltonu; ne sluga, ne duha, kakor bi nas ne bilo. Pa vprašajte Čarli Schwaba: Jeli kaj Slovence v Steeltonu, takoj vam bo odgovoril: O yes, ne poznam samo Slovencev; ampak posebno poznane so mi Slovence. Veste, ko so štajkalci v Steeltonu moji delave, so imeli Slovenke prvo mesto pri strajku. Kar gnila jaja so fréala po zraku, kakor Zeppelini na Francoskem ob času vojne. Svede vse se je pomirilo; delave so sli zopet na delo, Slovenke pa k svojim piskrom. Sedaj je pa zopet sloga med nami. Delamo zopet vse za enega in eden za vse. Tako tudi napredujemo v verskem in gnomem življenju. Župniki so nas lepo pojavili ob novem letu, ko so nam povedali, da smo spravili cerkveni dolg na \$8500.00 in da je bila božična kotečka \$650.00. To je res lep napredek za nas Slovence v Steeltonu.

Slišali smo tudi o veliki nesreči, kateri je zadela našo znano vas Klošter. Pogorelo je namreč osem hč. Kot verni Slovenoi smo sklenili, da jim malo pomagamo. John Beličič v John Kraševčevi sta šla po kolektivu in sta v kratkem času dobila \$58.95. Denar smo odpoljali v stari kraj na Janeza Potočnika. Upamo, da s tem priskočimo na pomoč svojcem v Kloštru. Če tudi ni preveč, pa je vse priložno.

Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam širok Amerike.

Naročnik.

OBRAVNAVA PROTI KAJ-ZERJU.

London, Anglija, 13. januarja. Če bi zavezniški vstrajali pri svoji zahtevi, da mora Holandska izročiti kajzerja in da naj se slednjega sodi v Londonu, bo naprosil prejšnji nemški cesar vezirnik, naj ga sodijo v Italiji, najbrž v Rimu in sicer naj ga sudi mednarodni tribunal.

Tozadnje poročilo je dobil nekaj tukajšnjih narod iz zvezdne krize, ki povzročuje ljudstvu veliko trpljenja ter ogroža na-

PETER ZGOGI

Nekaj zanimivega se je priprila te dni v Parizu.

Kot ponavadi se vrše tam pogajanja glede Reke. — Angleži, Franci in Italijani so zastopani oficijelno, kajti ti narodi imajo na Reki največje interese, jugoslovanskega zastopnika pa le včasih poklicno poleg.

Tudi te dni so ga poklicali in sicer Slovence Žolgerja.

Sejalo je tožil in ternal, da dela načela največje preglavice D'Annunzio. Pridušal se je, da ga Italijani ne morejo spoditi z Reke.

Tedaj je pa vstal Žolger rekoc:

— Če ga Italijani nikakor ne morejo pregnati, pa dajte nam "chance". Bomo pa mi poskušali.

Zastopniki velesil so ga začuden pogledali in po dolgem premislu odkimali.

Med Franci in Sirei se vrše ostri boji.

Pa vsaj Sirei niso toliko neumni, da misijo, da morajo imeti na svoji zemlji kaj pravice.

Moža ni doma. Šel je v dom o-nega, ki ga ima.

Med nami je dosti velikih in uglehnih mož. Eden je pa med nami, ki ima prednost pred vsemi.

To je Matija Pogorelec, ki značiti svojo lastno pisavo.

Par cvetk iz Ave Marije, ki je posmotoma zašla v naše uredništvo.

Skaza zna takole na dušo pi-hati:

Da, dragi zastopniki, ljubljeni naročniki, mili nam sotrudniki, blagi nam dobrotniki.

Presneto, če ti titlini ne bodo zaledli, pa tudi nič ne bo.

S svojim listom namerava nekaj velikega. Doseči hoče rekord, ki ga dosedaj ni imel še noben lis na svetu.

Piše namreč dobesedno: — In vsaka številka, če Bog da, bodo vedno že v vaši hiši, predno bodo dan izdaje.

To pa to. List torej še ne bo iziskan in izdan, pa bo že v vaši hiši.

Dosedaj smo misili, da je Skaza samo pisatelj, urednik, trgovec, politik, agitator itd., toda to se ni vse.

On je višek popolnosti. Tudi komponist je in godbenik. V zadnjem številki svojega žurnala je njegova prva skladba: Bod, bodi, bodi počesčen!

Le, glejte, da boste tako plesali, kot bo on godel.

Neki otoženec je priznal, da je ustrelil zozdravniku. Stavim, da je imel vsakdo morilne miali, ko je sedel v zozdravnikovem stolu.

Mi vsi bomo volili Tomaža Maršala za predsednika. On pravi namreč, da je največja potreba dežele dobra cigara za pet centov.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1900.

GLAVNI URAD ELY, MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

GLAVNI URADNIK:
JOSEPH ROVANSEK, box 311, Minneapolis, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 100 First Ave., Lovina, Minn.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Minn.

Blagajnik: GEC. L BROZICH, Minn.

Skupnosti zavodništva: LOUIS COSTELLO, Minn. Pa.

DR. JOSEPH GRAHEK, box 200 Ohio St., Minn. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUEK, Minn.

ANTHONY MOTZ, 6441 Ave. M, Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 8125 Natoma Ave., Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GRIGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, box 489, Minn.

JOHN RUPNIK, S. S. Box 94, Export, Pa.

JOSEPH PLAUTE, Jr., 485-7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 646-Red Ave., Duluth, Minn.

MATT POGORELC, 7 W. Madison St., Room 400, Chicago, Ill.

ZDRAVSTVENI OSOBOR:

RUDOLF PERDAN, 6929 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.

FRANK SPRAEDEK, 4454 Washington Street, Denver, Colo.

GREGOR VREŠČAR, 487-8th Ave., Johnstown, Pa.

Sedanjino članstvo: GLAS NARODA

Vse stvari tukaj so uradnila nadev kakor tudi denarnine poljiljate nad ne podeljene na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošljajo na predsednika poročilnika. Pravo je spremem novih članov in sploh vse stranovske spravovale, saj ne podeljene na glavnega tajnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se pripravlja vsem Jugoslovancem za občin prestop. Jednota postuje po "National Fraternal Congress" testirki. V blagajni stop \$300.00. (tristotisoč dolarjev). Budinski podpor, odkrovina in posmrtnina je vplačala \$600.00 nad podprtju milijon dolarjev. Jednota stoji okrog 2 tisoč rednih članov (c) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku.

Društvo Jednota se nahaja po raznih slavenskih naseljibikah. Tukaj je

sa ni preprečeno vstanovanje novih. Edor si postati član, saj ne agira pri tajniku bivšega društva J. S. K. J. Za vstanovanje novih društva se obroči na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi s 2 člani ali članicami.

POROČILO ZAVAROVALNINSKIH IZVEDENCEV

GLEDE J. S. K. J.

S T A T E O F M I N N E S O T A
DEPARTMENT OF INSURANCE

St. Paul, Minn., December 19, 1919.

Hon. John B. Sanborn,
Commissioner of Insurance,
St. Paul, Minnesota.

Sir:

In compliance with your instructions, we, the undersigned, have made an examination of the books, records and affairs of the South Slavonic Catholic Union of Ely, Minnesota, and submit herewith a report of our findings.

This is a fraternal, beneficiary association, incorporated Jan. 24th, 1901, under Statutes (10) of Title (6), Chapter 34, General Statutes of Minnesota 1894, and acts amendatory thereto. It had, however, conducted its business as a fraternal association from July 1898. It is without capital stock, organized and carried on solely for the mutual benefit of its members and their beneficiaries and not for profit, having a lodge system, with ritualistic form of work and representative form of government.

The object of the union is to unite fraternally all male and female persons of Slavonic nationality, between sixteen and fifty years of age and to provide for death, sick, funeral and accident disability benefits to its members according to the terms and conditions stipulated in its by-laws.

C O N T R A C T .

B e n e f i c i e s .

The society issues death benefit certificates in the following amounts:

\$250.00, \$500.00, \$1000.00, \$1500.00.

In addition to the mortuary benefits, the society pays sick and accident benefits at the rate of one dollar per day for the first six months of disability and \$20.00 per month for the second six months of disability. After said full year's disability is paid, the member is not entitled to sick or accident benefits until the period of one year has elapsed.

The amount of the death benefit is limited to \$250.00 in the case of members admitted after the age of forty-five.

For and additional seventy-five cents per month, the sick and accident benefit rates above set forth are doubled, being \$2.00 per day for the first six months and \$40.00 per month for each of the succeeding six months.

In addition the association provides for total and partial accidental disability, benefits ranging from \$100.00 to \$800.00 and benefits for enumerated operation of \$25.00 to \$50.00.

R a t e s .

In September, 1913, at its convention, the society adopted the National Fraternal Congress table of rates, with interest at four percent, effective January 1, 1914. These rates were applied to all members as of age of entry and not as to the member's attained age. —

Female members may elect to carry death benefit certificates only, but the carrying of all benefits is obligatory on the male members.

The rates for sick and accident benefits are as follows:

75¢ per month for benefits of \$1.00 per day, \$1.50 for benefits of \$2.00 per day, in addition to which each member pays ten cents per month to the expense fund, ten cents per month to the accident fund and two cents per month toward the old age fund.

O l d A g e F u n d .

In regard to the Old Age Fund, the by-laws provide in part as follows:

"This money shall be used for the support of those members who have already received from the Union their full benefit, but are still in such poverty that they cannot support themselves. Should the consolidation of all the Slavonian benevolent organizations be effected or should a home for the poor and disabled be found, then the money thus collected may be turned over to one of the hereinbefore named institutions".

Up to the time of this examination \$125.00 has been dispersed from this fund, leaving at his time a balance of \$7,238.59.

C h i l d r e n ' s D e p a r t m e n t .

This department insures children of Slavonic nationality, regardless as to whether or not their parents are members of the

Union, between the ages of one and sixteen years. The applicant is examined by two members of the society, who, if in doubt as to the sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

with dues of fifteen cents per month. In case of the child's death, Insurance Department fees

a funeral benefit of \$100.00 is paid the parents or foster parents of Kent

Salaries and other compensation of

committees

sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

with dues of fifteen cents per month. In case of the child's death, Insurance Department fees

a funeral benefit of \$100.00 is paid the parents or foster parents of Kent

Salaries and other compensation of

committees

sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

with dues of fifteen cents per month. In case of the child's death, Insurance Department fees

a funeral benefit of \$100.00 is paid the parents or foster parents of Kent

Salaries and other compensation of

committees

sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

with dues of fifteen cents per month. In case of the child's death, Insurance Department fees

a funeral benefit of \$100.00 is paid the parents or foster parents of Kent

Salaries and other compensation of

committees

sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

with dues of fifteen cents per month. In case of the child's death, Insurance Department fees

a funeral benefit of \$100.00 is paid the parents or foster parents of Kent

Salaries and other compensation of

committees

sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

with dues of fifteen cents per month. In case of the child's death, Insurance Department fees

a funeral benefit of \$100.00 is paid the parents or foster parents of Kent

Salaries and other compensation of

committees

sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

with dues of fifteen cents per month. In case of the child's death, Insurance Department fees

a funeral benefit of \$100.00 is paid the parents or foster parents of Kent

Salaries and other compensation of

committees

sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

with dues of fifteen cents per month. In case of the child's death, Insurance Department fees

a funeral benefit of \$100.00 is paid the parents or foster parents of Kent

Salaries and other compensation of

committees

sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

with dues of fifteen cents per month. In case of the child's death, Insurance Department fees

a funeral benefit of \$100.00 is paid the parents or foster parents of Kent

Salaries and other compensation of

committees

sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

with dues of fifteen cents per month. In case of the child's death, Insurance Department fees

a funeral benefit of \$100.00 is paid the parents or foster parents of Kent

Salaries and other compensation of

committees

sound physical condition of the applicant, shall consult a physician. Salary of office employee

If the members seeks to have his membership transferred to the Salaries and fees paid to Actuary

Union upon attaining the age of sixteen years, a medical examina-

tion is required. An initiation fee of twenty-five cents is charged,

<p

**POROČILO ZAVAROVALNINSKIH IZVEDENCEV
GLEDE J. S. K. J.**

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Property Custodian. The society still has on hand in these funds, \$5,915.43.

The amount shown as Income under Children's Department, shows the total amount of income in this department and the disbursement shows the total amount of claims paid in this department. The difference has been carried as a liability.

Ledger Assets

The book value of bonds of the company consists of \$70,858.00 of Was Savings Stamps and Liberty bonds and \$120,000.00 of municipal bonds, all of which were counted and examined. The bonds have been appraised by reputable brokers and as a result the society has been allowed as a non-ledger asset the market value of bonds over book value, in the sum of \$1,996.00.

The cash in banks is deposited as follows:

Savings account, Commercial National Bank, Salida, Colorado	\$ 34,652.59
Savings account, First National Bank, Conemaugh, Pennsylvania	5,354.00
Savings account, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pennsylvania	5,387.84
City Bank, Laibach, Jugoslavia	521.00
Time deposit, Rock Springs, Nat. Bank, Rock Springs, Wyoming	10,000.00
First State Bank of Ely, Minnesota, Children's Dept. Savings account	8,469.92
First State Bank of Ely, Minnesota, Savings Dept.	22,521.15
First State Bank of Ely, Minnesota, Checking account	43,717.36
Miner's State Bank, Chisholm, Minnesota	10,000.00
Allegheny Valley Bank of Pittsburgh,	5,390.52
Lakeshore Bank & Trust Company of Cleveland, O.	10,000.00
Lakeshore Bank & Trust Company of Cleveland, O.	10,000.00
Continental & Commercial Trust & Savings Bank, Chicago	11,772.33
Total cash in banks	\$167,786.71

The above deposits were reconciled and further substantiated by the usual certificates furnished by each depository. A fair rate of interest is received from all banks and the deposits are protected by surety bonds. These surety bonds are furnished by the banks in favor of the society, in companies duly authorized to write such bonds in this State.

Several of the banks have credited interest which was not entered on the company's books and which has been included in interest accrued under Nor-Ledger Assets.

Liabilities.

The liability for unpaid benefits represents four sick and accidents claims, amounting to \$46.00 and two death claims, amounting to \$1000.00 each. A careful inspection of the loss claim files disclosed the fact that the society is fair and prompt in the payment of its claims, however, it was noted in a few instances that where the claims ran over the end of a month containing thirty-one days, the period of indemnity was cut down by the one day. On the other hand it was noted that where a claim ran over February into March, that the claimant received more than was due him because the association figured thirty days in a month. When these facts were called to the attention of the officers, your examiners were assured that this method of computation would be discontinued the benefits paid at a dollar a day as called for in the by-laws.

The association has an excellent system of accounting, which is exceedingly well kept up by its officers. A number of the records are still kept in the Slavonian language, but in spite of this fact your examiners, except in investigating claims, experienced very little difficulty in obtaining the information desired.

We wish to acknowledge the courtesy shown during the examination by the Secretary and Treasurer of the Association, who placed all records and books at our disposal and assisted in every manner possible.

Respectfully submitted,

(Signed) Frank J. Lorenz, Examiner.
(Signed) Charles G. Wright, Deputy Commissioner.

D R Z A V A M I N N E S O T T A .

ZAVAROVALNINSKI ODDELEK.

St. Paul, Minn., December 19, 1919.

Hon. John L. Sanborn,
zavarovalninski komisar
St. Paul, Minnesota.

Gospod: —

Z oziroma na vaša navodila, sva podpisana pregledala knjige, rekorde in zadeve Jugoslovanske Katoliške Jednote v Ely, Minn., ter s tem podajeva izkaz svoje preiskave.

To je bratska podpora družba, inkorporirana 24. januarja 1901 pod določbami (10), zaglavjem (6), poglavje 34, glavnih določb Minnesotte. Kljub temu je pa vodila svoje poslovanje že izza meseca julija 1898 in sicer kot bratska družba. Jugoslovanska Katoliška Jednota nima nobene glavnice. Organizirana je namreč v vstanovljenu samo za medsejno podporo svojih članov. Ona podpira edino svoje člane in ne dela za dobiček. Ima društveni sistem, pravilno formo dela ter representativno obliko vodstva. Namen Jednote je bratski združiti vse možke in ženske osebe slovenske narodnosti med šestnajstim in petdesetim letom starosti ter jih preskrbeti za slučaj smrti in bolezni. Nadalje je njen namen preskrbeti jih po grebe ter jim pomagati v slučaju nesreče in sicer soglasno z določbami, ki so vsebovane v njenih pravilih.

P O G O D B A .

P o d p o r e .
Jednota izdaja sledeče police za slučaj smrti:
\$250.00, \$500.00, \$1000.00, \$1500.00.

Poleg teh smrtnin pa izplačuje Jednota podporo v slučaju bolezni ali nesreče in sicer en dolar na dan za prvič šest mesecev bolezni ter dvajset dolarjev na mesec za nadaljnji šest mesecev omenju članu, ki je nezmožen za delo. Po preteku enega leta pa ni član upravičen celo nadaljnjo leto do nobene podpore. Šele po preteku enega leta je zoper upravičen do nje.

Smrtnina je omejena na \$250 v slučaju, da bi pristopil član, ki je prekoračil svoje petindvajsetdeseto leto.

Za nadaljnji petindvajset deset centov na mesec se podpora za bolezni in nesreče podvoji ter znaša za prvič šest mesecev dva dolara na dan, za nadaljnji šest mesecev pa štirideset dolarjev na dan.

Razentega pa plačuje Jednota za popolno ali delno delanezmožnost povzročeno vsled nesreče podpore od \$100 do \$800 in podpore za nekatere operacije in sicer od \$25 do \$50.

Pristojbine.

Meseca septembra leta 1913 je Jednota na svoji konvenciji sprejela National Fraternal Congress plačilno leštevico, s štiridesetimi obresti, kar je bilo uveljavljeno dne 1. januarja 1914. Te svote je bilo treba plačati vsem članom in sicer po starosti ob njihovem pristopu v Jednote ne pa po letih, ki so jih stari sedaj.

Zenske lahko pristopijo samo za smrtnino, do vseh podpor so pa upravičeni samo možki člani.

Pristojbine pa podpore, ki jih je dobiti za slučaj bolezni in nesreče so naslednje:

75 centov na mesec za podpore enega dolarja na dan ter \$1.50 za podporo dveh dolarjev na dan. Poleg tega pa plača vsak član na mesec 10 centov v stroškovni sklad ter deset centov v sklad za onemogle.

Sklad za onemogle.

Glede sklada za onemogle pravijo pravila v neki svoji točki naslednje:

Za onemogli sklad plačujejo vsi člani in članice Jednote po dva centa na mesec. Iz tega sklada se podpirajo člani in članice, ki so že prejeli vso podporo od Jednote in so še v takih revščini, da nimajo druge podpore. Če se pride do združenja ali če se vresniči Slovensko Zavetišče, tedaj se sme ta svota obrniti eni izmed tukaj omenjenih ustanov.

Do časa najine preiskave je bilo izplačenih iz tega sklada 125 dolarjev, dočim je ostala v skladu še svota \$7,238.50.

Otroški oddelek.

Ta oddelek zavaruje otroke slovenske narodnosti brez ozira na to, če so njihovi starši člani Jednote ali ne. Zavaruje jih v starosti od enega leta do šestnajstih let. Prosilec preščeta dva člana Jednote, če pa najdetja kaj sumljivega ali sta v dvomu vsled njegovega zdravja, ga mora preiskati zdravnik. Če hoče otrok, ki doseže starost šestnajstih let, pristopiti k Jednoti, se mora dati preiskati od zdravnika. Pristopina v otroški oddelek znaša petindvajset centov vsak mesec. V slučaju da otrok umre, se plača otrokovim staršem ali pa njegovim varuhom sto dolarjev za pogreb.

Ta oddelek je bil priklopljen Jednoti potom resolucije, ki je bila sprejeta na redni konvenciji, ki se je vrnila meseca septembra leta 1913. V onem času pa ni bilo potom naših postav nobenih organizacij dovoljeno zavarovati otrok. Ta oddelek je bil torej opuščen na prihodnji konvenciji, ki se je vrnila meseca septembra leta 1916 soglasno z navodilom tedanjega zavarovalninskega komisarja. — Kljub temu pa zadeva tega oddelka skrbno opravlja uradnik Jednote in sicer brezplačno. Sedaj šteje ta oddelok 3019 dobrostoječih članov, ima \$9409.75 in je brez vsakih obveznosti.

Sedanja postava, ki je bila sprejeta leta 1919 pa, dovoljuje bratskim organizacijam take vrste, da smojo plačevati smrtnino otrokom v starosti med drugim in šestnajstim letom. Ta postava pa omejuje podporo. Če umre otrok pred petimi leti, se mu ima izplačati od \$34 do \$48 namesto \$100 koi sedaj plačuje ta družba. Nadalje določa postava, da se ne sme izstaviti za otroka nobene police doleti ni zdravniško preiskan oziroma dokler ga ne preide licenziran zdravnik. Nadalje določa enake pristojbine, ki jih je treba plačevati potom posebnih tabel.

Jednota je treba opozoriti, naj takoj napravi potrebne korake, da spravi to zadevo v soglasje s postavo izdano leta 1919. To je tudi želja uradnikov.

U R A D N I K L

Sledenči izkaz predstavlja uradnike glavnega urada zaeno z njihovimi plačami kakor so določene po pravilih in koliko jamstva ima vsak pri kompaniji, ki ima pravico izdajati take bonde v tej deželi

Ime	Urad	Jamčina	Letna plača
Mich. Rovansek	President	\$ 2,000.00	\$ 150.00
Louis Balant	Vice-President	\$ 500.00	\$ 20.00
Joseph Pishler	Secretary	\$25,000.00	\$2880.00
Louis Costello	Treasurer Death Benefit Fund	\$25,000.00	\$ 75.00
Geo. L. Brozich	Treasurer	\$40,000.00	\$ 360.00
John Gonze	Trustee	\$ 2,000.00	\$ 30.00
Anthony Motz	Trustee	\$ 2,000.00	\$ 20.00
John Varoga	Trustee	\$ 2,000.00	\$ 20.00
Geo. J. Porenta	Judiciary Com.	\$ 500.00	\$ 35.00
Leon. Slabodjak	Judiciary Com.	\$ 500.00	\$ 25.00
John Rupnik	Judiciary Com.	\$ 500.00	\$ 25.00
Joseph Plantz	Property & By-laws Committee	\$ 500.00	\$ 10.00
Matt Pogorele	Property & By-laws Committee	\$ 500.00	\$ 10.00
John Movern	Property & By-laws Committee	\$ 500.00	\$ 10.00
Dr. Joseph Grahek	Supreme Medical Examine	\$ 1,000.00	

Vrhovni zdravnik dobi 25 centov za pregledovanje vsake prošnje za pristop in smrtninskega certifikata ter 15¢ za vsako bolniško kaznico, ki jo pregleda.

Uradniki vseh počasnih društev so pod jamčino za varstvo glavnega urada.

Naslednje poročilo kaže poslovanje Jednote od 31. decembra 1918 do všečki 8 decembra 1919.

FINANČNO POROČILO.

Ostanek v skladih 31. decembra 1918.

Posmrtninski sklad	\$ 40,454.48
Rezervni sklad	\$177,930.23
Bolniški sklad	\$ 8,592.01
Neizplačani smrtni sklad	\$ 50,270.62
Onemogli sklad	\$ 5,057.37
Stroškovni sklad	\$ 3,429.66
	\$285,734.37

Dohodki.

Uradno glasilo	\$ 2,578.75
Pristojbine članov	\$ 376.00
Pristojbine za smrtninski sklad	\$110,128.37
Pristojbine za polodbeni sklad	\$ 67,044.00
Pristojbine za sklad za onemogle	\$ 2,181.32

Pristojbine za stroškovni sklad	\$ 22,049.45
Obresti od bondov v rezervi skladu	\$ 7,911.23
Obresti preostankov v rezervi skladu	\$ 785.78
Prodaja potrebnih stroškov skladu	\$ 182.60
Neizplačane smrtnine oddane blagajniku tega sklada	\$ 39,931.02
Denar v mladinskem oddelku	\$ 10,827.92

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

129

(Nadaljevanje.)

V tem trenutku Osa prav posebno zarenčal, a to ni bilo več ono bolestno tuljenje, ki je soglasno z izjavo loveca pomenjalo spomin na odsotnega tovariša. V renčanju doge je ležal izraz skritega srda.

— Kaj naj pomeni to, mojster Encinas? — je vprašal novinec, vznemirjen.

— Nič, — je odvrnil lovec, ki je vrgel na psa pogled. — Najbrž se mu je sanjalo o Indijancu ter ga sedaj preklinja v svojem jeziku.

Bilo je nekako pet popoldne, ko so stopili gostje iz svojih šotorov.

Bivolovo jezero ni nudilo sedaj tako divjega pogleda, a bil je še vedno slikovit.

Loveci na bivole so ravno hoteli pričeti s svojim mučnim dnevnim delom. Hoteli so osedlati, svoje konje ter pričeti z lovom.

— Kaj pa je? — je vprašal Encinas svojega psa. — Ali je mornček kak Indijancev v bližini?

— Indijancev! — je vzliknila Rosarita preplašena. — Ali so prišli prav do te pokrajine?

— Ne, gospodična, — je odvrnil Encinas, — tukaj ni nobenega sledu o njih, razven če so kot veverice ali divje mačke skakali od veje. — Moj pes...

Lovec je zasledoval z očmi kretanje psa, ki je skočil par korakov naprej, a se nato pomirjen vrnil ter legel v travo.

Pes torej ni rekel brez vzroka. Kljub temu pa je Encinas pomirjal svoje poslušalec.

— Ta pes, — je rekel, — je naučen boriti se z divjimi Indijanci ter jih voha od daleč. Postal pa je miren in to je znamenje, da ga je v tem slučaju njegov instinkt var. Sedaj nam preostaja le še, da se poslovimo od vaše milosti ter vam želimo prav uspešen lov.

Encinas je stisnil novinec roko in ta je bil zelo ponosen na to, da drži roko, ki je bila tako usodepolna za Indijance. Nato je osedal konja ter je ravno hotel odjahati s svojimi tovariši. Medtem pa je Rosarita nekaj zaseptala očetu v uho. Don Avguštin je sprva zmignil z glavo, ko je videl proseči pogled Rosarite, je bil prepričan.

— Povejte mi prijatelj, — je rekel naglas proti Encini. — Mislim, da ste prestali že marsikateri boj z divjimi Indijanci in da poznate njih vojno zvijačo.

— Komaj pet dni je tega, — je odvrnil Encinas, — ko sem prestat boj na življenje in smrt s temi nespravljenimi sovražniki belokocev.

— Vidiš, dragi oče, — je rekla Rosarita.

— Kje je bilo to? — jev prahlil Don Avguštin.

— Nedaleč od Presidija Tubac.

— Komaj dvajset milij od tukaj! — je rekla mlada deklica, ki se je zelo prestrašila.

— Tukaj je dete, — je rekel Don Avguštin ter pokazal na Rosarito, — ki že osem dni, odkar je srečala v gozdu dva Papagos Indijanca...

— Oče, — je rekla Rosarita. — Papagos Indijanca bi ne imela nikdar tako skrivenostnega obrazca. Gotovo sta bila preoblečena, volkova v ovčjih kožah. Tako je rekel Don Vincenc.

— Don Vincenc je prav taka šlapa kot si ti, — je rekel hačiendero smeje.

— Če ima človek pri sebi najdražji zaklad na svetu, — je rekel senator galantno, — potem ne more nikdar biti dosti previden.

— No, radi mene, — je rekel Don Avguštin ter se obrnil proti lovecem.

— Koliko zaslужite na dan v svojem nevarnem poslu? — je vprašal.

— To je odvisno od okolišein, — je odvrnil Encinas. — Vačih zasluzimo en dan dosti. Če gre pa slabo, ne zasluzimo po več dni ničesar.

— Tako da konečno...

— Lahko zasluzimo na dan dva pijastara, če računamo lepo bivolovo kožo pet pijastrov.

— Dobro, če dan vam in vršim spremjevalec po tri pijastre na dan, ali bi ostali toliko časa pri nas, dokler ne končamo lova!

Vsi tovariši Encine so bili zadovoljni.

— Razventega, — je dostavil Don Avguštin, — pa si bo vsak lahko izbral lepega konja med onimi, kateri bomo ujeli.

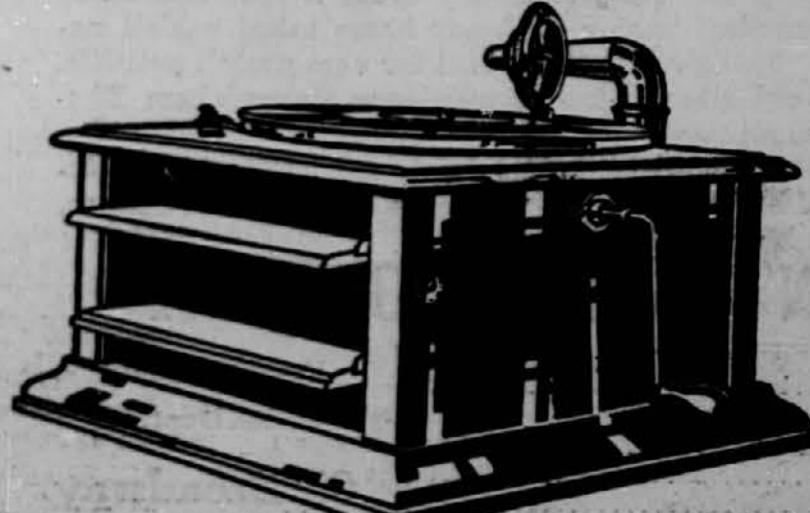
— Pri Bogu! — je vzliknil Encinas. — Veselje je služiti taku radodarnemu senjoru.

— Upam, — je rekel Don Avguštin proti Rosariti, — da se se dan ne boš več bala Indijancev, kajti v celem imamo sedaj 32 bra-

nikev.

Mesto odgovora pa je Rosarita objela svojega očeta in kupčija je bila sklenjena v splošno zadovoljstvo. Solnce pa je imelo le še

Edino Columbia Gramofon Vam more dati čisti, prejetni in jasni glas. Stane Vas samo \$32.50. Igra dve plošče v enim navijanjem, poje tako glasno, da ga slišite na miljo daleč.

Kadar greste v staro domovino, ga lahko v kufru domov neseš brez vsake colnine. Columbia Co. ima tovarne v Vašem starem kraju in lahko kupite prave kranjske rekorde pri neš ali pa v starem kraju, če greste domov. To je dokaz, da ni boljših gramofonov na svetu. Mi smo pravi in edini trgovci, ki prodajemo prave Columbia kranjske plošče in gramofone v Conemaugh, Pa. Novi cenevi smo ravnokar istiskali. Pišite pojav takoj. Pojedemo ga Vam zastonj prvi dan. Pazite na naš naslov, ne dajte se prevariti od tujev, da se ne boste kesali za Vas domov.

IVAN PAJK Columbia Dept., 24 MAIN STREET CONEMAUGH, PA.

Dnevni pogovor.

Jaka:

"Kaj je novega, Jože?"

Jože:

"Slovenski-Amerikanaki Koledar je izdel. V njem je najraznovrstnejše čtivo. Ali si si že nabavil isti?"

Jaka:

"Ne le sedaj, pa bom kmalo."

Jože:

"Le naglo prijatelj, če ne, bo prej pošel, predno prideš ti na vrsto."

Jaka:

"Kaj pa je v letosnji izdaji?"

Jože:

"Predolgo bi trajalo, če bi hotel vse našteti. Le par člankov ti imenujem: "Slovenci", "Koledar" in "Jugoslavija". Zadnjih je vse v tujini. "Generalni strajk", "Rojstvo Jugoslavije" in tako dalje. Še je celo kopica. Zanimivosti je zvrhana mera."

Jaka:

"Koliko pa stane?"

Jože:

"Štiri dajme. To vendar ni dandanašnji noben denar. Vreden pa je desetkrat toliko."

Jaka:

"Kje bi pa lahko dobil en isti?"

Jože:

"Pošilji denar v znakih na Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York City, pa ti ga bodo takoj poslali."

Jaka:

"Dobro, dobro, bom po storil tako. Še danes bom poslal."

malo poti na nebeškem svodu in vsled tega so se vse pričelo pripravljati na lov.

Priprave so bile za dotedni dan še zelo priproste ter so obstajale edinole v tem, da se je zgnalo v koral konje, določene za vado. Z izjemo šotorov treh potnikov je bilo videti jezero samo in njegova okolica popolnoma zapuščena. Solnce je ravnokar izginilo za drevjem. Dolgi, rdeči žarki so blesteli skozi liste dreves ter redeli površino jezera. Ptice gozda pa so pričele peti svojo večerno pesem.

Naenkrat pa je bilo čutni v gozdu neko šumenje, slično grmenju lavine. Tropa konj, ki je prišla k napajališču, je gotovo zapazila razvočnost ljudi ter se ustavila.

Kmalu pa je grmčevje zopet zapokalo in nekako pol ducata konj, ki so bili bolj drzni kot ostali, se je pojavilo. Kmalu pa so zopet oddirjali ter izginili v gozdu.

Le en konj je ostal pri bregu. Bil je bel kot sneg, z vitkim vratom ter širokim prsi.

Sop bil las je ležal na čelu, med obema očesoma.

— Bog mi odpusti, — je rekel Encinas pritajeno, — to je beli dirkač prerij?

— Beli dirkač prerij? — je ponovil novinec. — Kaj pa je to?

— Beli konj kot ta, — je odvrnil Encinas, — kateremu se more človek le redko kdaj približati. Ni ga mogoče ujeti.

— Nikarte mi tega pripovedovati.

— Tihi, ne prestrašite ga ter si ga dobro oglejte, kajti nikdar ve ne boste videli take živali.

Bilo bi v resnici težko najti krasnejši uzorec onega divjega plemenja, ki je razsnjen po Mehiki. Moč in elegantna postava sta se združevala v popolno celoto.

Med tem pa je konj pokleplnil ter pričel piti vodo. Od časa do časa je dvignil glavo ter pozorno motril okoličico.

Lovi se zapazili, kako se je telo enega izmed pastirjev dvignilo preko palisade ter se klonilo na vrat konja.

Pastirjev laso je začvijgal skozi zrak, a konj jezdec je pri tem zdrknil po strmem bregu navzdol. Jezdec in konj sta padla v jezero.

— Ali vam nisem rekel, — je vzliknil lovec, katerega je ta nepričakovani dogodek potrdil v njegovem praznovanjem. — Le gje, kako se dirkač opraviča zanke.

Konj se je v resnici iznebil zanke ter zapustil jezero na nasprotjem bregu.

Med tem pa je že drugi pastir odhitel za bežečim dirkačem.

Par trenutkov se je vrnil čudovit boj spretnosti med divjim konjem ter drznm jezdecem, ki je zasledoval konja z lasom v roki. Nobena stvar ga ni ustavljala. Bil je kot mogiče centaur in kmalu sta izginila beli konj in jezdec iz oči vseh. Vsi loveci so skočili naenkrat iz svojih skrivališč ter pričeli kreati od navdušenja. Prizor, kateremu so prisostvovali, je bil vreden več kot pa zajetje dvajsetih divjih konj.

Ko ej priplazil prvi pastir ves moker iz vode jezera, se mu je približal Encinas, da ga potolaži.

— Bili ste srečni, — mu je rekel, — da ste prišli tako poceni skozi. Želim, da bi mogel reči to tudi o vsem tovarišu. Le redko kdaj se vrnejo ni, ki preveč strastno zasledujejo belega dirkača.

(Dalej prikazujem)

Neki Francoz je preletel v eni uri 220 milij. Bože, Božer, kako hujtri mine čas!

IZŠE SE NEKEGA ROJAKA.

ki ima naprodaj posestvo doma v Devici Mariji v Polju pri Ljubljani. Pred letom je bil nekje v Michiganu. Če dotičnik hoče še prodati svoje posestvo, naj piše na naslov: Kupec, e/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York City.

POZDRAV.

Na potroški v staro domovino pozdravljam vse prijatelje in znance po Ameriki, posebno pa Jožefo Barago in njegovega moža v Channingu, Mich., ter sestre in njih može v Clevelandu, Ohio. Da je zahvaljujem sestri Antoniji Zvokel in jenemenu možu v New Yorku za vse, kar sta mi dobrega storila, ko sem bil pri njih na obisku. Z Bogom! — Jakob Lavrič doma iz Travnika št. 91.

NAJ SE ZGLASI

rojak MARTIN ŠIMENC, prej Box 621. Nokomis, Ill., ker je dolal od njegovega pooblaščenca iz starega kraja važno sporočilo. — Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York City. (15-17-1)

PROŠNJA.

Spodaj podpisani želim izvedeti podrobnosti o J. ŽEFU DRNOVSKU. Kakor sem izvedel, je bil ubit nekje v Coloradi pred tremi leti. Prosim rojake po Ameriki, če kateri ve kaj o njem, da mi blagovoli naznani, za kar se vnaprej zahvaljujem. — Ignace Berger, R. R. 2, Cherokee, Kansas.

OPOMIN.

Zaradi odhoda v staro kraj opominjam vse tiste, kateri mi kaj dolgujejo, da izpolnijo svojo dolžnost v tem enem mesecu. — Fr. Sterle, 694 E. 152 St., Cleveland, Ohio.

IZŠE SE DRVARJE

za sekanje lesa, namenjenega za kemikalije in papir. Mi hočemo podvajiti naše število drvarjev. Dober prostor, dober les in izborne plače. Posebne ugodnosti v nadalje bosom. Pišite po podrobnosti. — Wheeler & Dusenbury Endeavor, Forest County, Pa.

Kje se nahaja ALOJZIJ KOMPARE? Doma je v Ivipave bližu Slapa. Prosim cenjene rojake, ki so znanji, da mi sporoči njegov naslov. Ako pa sam čita te vrstice, je prošen, da mi takoj odpis; imam mu sporočiti nekaj važnega iz stare domovine.

Anthony Rodica, Box 281, Masontown, Fayette Co., Pa. (14-15-1)

Rad bi izvedel, kje se nahaja FRANK RUPNIK in ANTON LESKOVEC. Frank je dober muzikant. Doma sta oba iz Žiberni pri Logatecu. Prosim cenjene rojake, če kateri ve njun naslov, zato ne boste zavrnati, da mi naznani, za kar bom zahvaljen, ali naj se pa sama zglasita. — Anthony Rupnik 104 Lincoln St., Ironwood, Mich.

(15-16-1)

Rad bi izvedel, kje se nahaja FRANK KUS. Nahaja se nekje v Johnstown